

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 203 4407, faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-04-

Nr.

DĖL VANDENILIO PLĖTROS LIETUVOJE 2024–2050 M. GAIRIŲ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei (toliau – Vyriausybė) Vandenilio plėtros Lietuvoje 2024–2050 m. gairių projektą (toliau – Gairės).

Gairės parengtos įgyvendinant Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 159.4 papunktį, Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. gruodžio 20 d. nutarimu Nr. 1006 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“ pakeitimo“, 6.2. veiksmą.

Gairėmis siekiama užtikrinti efektyvią ir sklandžią vandenilio plėtrą iki 2050 metų, nustatant konkrečius uždavinius iki 2030 m. Gairėse apibrėžiamos vandenilio plėtros strateginės kryptys ir etapai, verslo aplinka ir uždaviniai, siekiant vandenilio technologijų panaudojimo pramonės, transporto, energijos gamybos ir kituose sektoriuose.

Gairėse pagrindinis dėmesys yra skiriamas žaliajam vandeniliui, kuris atitinka Europos Sąjungoje nebiologiniams skystiesiems ir (ar) dujiniams degalams iš atsinaujinančių energijos išteklių taikomus reikalavimus, taip pat išvestiniams jo produktams – sintetiniam metanui, žaliajam amoniakui, metanoliui ir kitiems produktams. Gairėse žaliasis vandenilis yra vertinamas kaip priemonė, mažinanti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir pakeičianti iškastinį kurą dalyje taršių pramonės procesų, taip pat kaip alternatyvieji degalai transporto sektoriuje ir priemonė balansuoti energetikos sistemą bei kaupti perteklinę atsinaujinančių energijos išteklių elektros energiją.

Gairėse yra pateikiami žaliojo vandenilio gamybos ir panaudojimo uždaviniai iki 2030 m. – sukurti palankią teisinę žaliojo vandenilio ir išvestinių jo produktų reguliavimo aplinką, skatinti žaliojo vandenilio ir išvestinių jo produktų gamybos pajėgumų sukūrimą ir plėtrą, skatinti žaliojo vandenilio ir išvestinių jo produktų panaudojimą transporto, pramonės sektoriuose, užtikrinti sąveiką su elektros energetikos sektoriumi, sukurti vandenilio slėnius ir transportavimo infrastruktūrą, didinti vandenilio saugojimo galimybes ir sukurti vandenilio technologijų panaudojimo kompetencijų vystymo sistemą.

Gairėmis siekiama paskatinti, kad iki 2030 m. būtų įrengta ne mažiau kaip 1,3 GW galios elektrolizės įrangos, per metus pagaminti 129 000 tonų žaliojo vandenilio, taip pat bent 15 procentų amoniako, reikalingo trąšų gamybai, pagaminti iš žaliojo vandenilio, penkiuose miestuose pradėti naudoti žaliąjį vandenilį viešajame transporte, sukurti teisinę bazę ir mechanizmą teikti elektros

energetikos sistemos lankstumo paslaugas panaudojant žaliąjį vandenilį, sukurti vandenilio gamybos, transportavimo, saugojimo ir naudojimo teisinį reguliavimą ir prisidėti prie bent 7 000 naujų darbo vietų, susijusių su vandenilio sektoriumi, sukūrimo.

Šiems tikslams įgyvendinti Energetikos ministerija, bendradarbiaudama su rinka ir institucijomis, iki 2024 m. spalio 9 d. parengs ir pateiks Vyriausybei tvirtinti Gairių įgyvendinimo veiksmų planą.

Gairės 2023 m. liepos 14 d. buvo pateiktos 25 suinteresuotiems subjektams išvadoms gauti ir paskelbtos Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS).

Gairės 2023 m. liepos 14 d. buvo pateiktos išvadoms gauti 25 suinteresuotiems subjektams ir paskelbtos Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS).

Pastabas dėl Gairių pateikė Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, VšĮ Lietuvos energetikos agentūra, AB „Klaipėdos nafta“ (šiuo metu – „KN Energies“), Lietuvos savivaldybių asociacija, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, AB „Amber Grid“, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, AB „Ignitis grupė“, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija, VšĮ Lietuvos energetikos institutas, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, AB „Orlen Lietuva“, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, AB Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, „Litgrid“ AB, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Kauno technologijos universitetas, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija.

2023 m. rugsėjo 14 d. buvo suorganizuotas viešas Gairių pristatymas, kurio metu buvo pristatyti esminiai Gairių pakeitimai ir gautos pastabos (pasiūlymai). Po pristatymo buvo gauti papildomi AB „Amber Grid“ ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pasiūlymai dėl Gairių, kurie buvo suderinti darbo tvarka. Po pristatymo likusios pastabos taip pat darbo tvarka buvo suderintos su AB „Klaipėdos nafta“ (šiuo metu – „KN Energies“) ir VšĮ Lietuvos energetikos agentūra.

Gairės 2023 m. spalio 4 d. buvo pateiktos Vyriausybei. 2023 m. spalio 17 d. buvo gauta Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvada dėl Gairių. Energetikos ministerija atsižvelgė į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje pateiktas pastabas ir teikia paaiškinimą dėl pateiktų pasiūlymų. Atsižvelgus į būtinybę patvirtinti Gairės kuo anksčiau, siekiant suteikti potencialiems vandenilio projektų vystytojams ir investuotojams aiškumą dėl nacionalinių krypties vandenilio srityje, taip pat suteikiant papildomo laiko planuojamų konkrečių veiksmų poveikio įvertinimui, buvo nuspręsta atskirai tvirtinti Gairės ir jų įgyvendinimo veiksmų planą. Gairėmis taip pat siekiama numatyti tolimesnes vandenilio plėtros kryptis po 2030 m., siekiant užtikrinti ilgalaikį planavimą, kuriant ir plečiant žaliojo vandenilio ekosistemą ir infrastruktūrą. Laikotarpis iki 2050 m. pasirinktas todėl, kad Europos Vadovų Taryba 2019 m. gruodžio 12 d. patvirtino Europos Sąjungos išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų poveikio neutralizavimo iki 2050 m. tikslą.

Darbo tvarka Gairės papildomai buvo derintos su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Susisiekimo ministerija ir patikslintos pagal pateiktas pastabas.

Atnaujintos Gairės 2023 m. gruodžio 15 d. buvo pateiktos pakartotinai išvadoms gauti. Pastabas dėl Gairių pateikė Teisingumo ministerija, Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Valstybinis mokslinių tyrimų institutas Fizinių ir technologijos mokslų centras, AB „Ignitis grupė“, VšĮ Lietuvos energetikos agentūra ir AB „Vilniaus šilumos tinklai“. Aplinkos ministerija, Finansų ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Susisiekimo ministerija ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba informavo, kad pastabų ir pasiūlymų dėl Gairių neturi.

Gairės patikslintos atsižvelgiant į pateiktas pastabas.

Gairės parengtos laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Gairėse vartojamos sąvokos buvo įvertintos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka.

Maloniai prašome:

1. Pritarti Energetikos ministerijos parengtam Vandenilio plėtos Lietuvoje 2024–2050 m. gairių projektui.

2. Paveisti Energetikos ministerijai, bendradarbiaujant su suinteresuotomis valstybės institucijomis ir įstaigomis, kitomis organizacijomis, parengti ir iki 2024 m. spalio 9 d. pateikti Vyriausybei tvirtinti Vandenilio plėtos Lietuvoje 2024–2050 m. gairių įgyvendinimo veiksmų planą.

PRIDEDAMA:

1. Vandenilio plėtos Lietuvoje 2024–2050 m. gairių projektas, 21 lapas.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolo projektas, 1 lapas.
3. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.

Energetikos ministras

Dainius Kreivys